

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
 Egy évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 frt — kr.
 Negyedévre 2 frt 50 kr.
 Egy órára 1 frt — kr.

Egyes száma 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásában (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.,
 Nagyobb terjedelmű s többszöri
 hirdetések alku szerint jutányos
 áron vétetnek fel. Bélyegdíj min-
 den külön beiktatásért 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magá-
 ban foglaló újdonság sora 50 kr.
 Nyilttéri közlemények minden
 petit sora 50 kr.
 Hirdetések fölvetetnek Szinay
 Gyulánál és a szerkesztőségben
 Kéziratok vissza nem adatnak.

Apponyi Miskolczon.

Debreczen, decz. 2.

(—a.) Midőn a mérsékelt ellenzék fölvetette a hangzatosabb »nemzeti párt« nevet, mindjárt gyanítottuk, hogy a név-változtatás nem lesz minden jelentőség nélkül való, hanem azt akarják vele tudtul adni, hogy a mérsékelt ellenzék, illetve nemzeti párt, ez után radikálisabb politikai irányt követ s hevesebben fölveszi a harcot a kormány ellen.

A tények azt mutatják, hogy feltevésünkben nem csalódtunk. A nemzeti párt északon és délen megkezdte a szervezkedést s előbb Zomborban, vasárnap pedig Miskolczon tartott nagyobb szabásu pártértekezletet.

Nekünk az ellen, hogy a nemzeti párt szervezkedik s gyűjti erőit a közelgő képviselő-választásra, természetesen nem lehet semmi kifogásunk, — aggodalomra sem szolgáltat ez okot, mert az bizonyos, hogy ha a nemzeti párt hódítani fog, nem mi tölünk, hanem a kormánypárttól fog hódítani, a minek csak örülhetünk. Nem aggodalommal és irigységgel, hanem rokonszenvvel és meleg érdeklődéssel tekintjük tehát szövetségeseinknek szervezkedését s azon nagyobb szabásu akciót, melyet a kormány ellen megindított.

Ideje is volt már annak, hogy a nemzeti párt a cselekvés terére lépjen s taktikáján változtasson, mert ha ezt nem

teszi vala, akkor mint politikai párt csakhamar teljesen lejárt volna magát. A Szapáry-kormányval szemben a nemzeti párt, illetve még akkor csak mérsékelt ellenzék, tartózkodó álláspontot foglalt el, mert hitt a reformok ígéréiben; a közigazgatás államosítását, mely eredetileg a mérsékelt ellenzék programja volt, szintén elfogadta s midőn az államosításról szóló javaslatot a függetlenségi párt megbuktatta, a vereség nemcsak a kormánypártot, hanem a mérsékelt ellenzékét is érte!

Érezte azt a mérsékelt ellenzék, hogy az ő programjának egyik sarkalatos pontja meg van ingatva, a közigazgatás államosításának üdvös voltába vetett hit meg van döntve s ezzel együtt az ő politikai értékén is nagy csorba esett, — ennek lehet talán első sorban köszönni azt, hogy új nevet vett föl, mert a régi név már nem volt alkalmas arra, hogy a programjának egyik legfőbb pontjával megbukott párt iránt bizalmat keltsen s a pártnak népszerűséget szerezzen!

Az új név sokkal tetszetősebb és hangzatosabb, mint a régi volt, könnyebben is megérthető a nép által, mint azon szintelen s szerencsétlen elnevezés: »mérsékelt ellenzék«, — de mi nem a név-változtatásban, hanem a radikálisabb taktikában s a bátrabb, nyiltabb és őszintébb hangban látjuk e párt ügyeinek javulását, politikai jelentőségének emelkedését.

A miskolczi pártértekezleten Apponyi éles bírálat alá vette a kormány működését s konstataálta, hogy a megígért reformok keresztül-vitelére a jelenleg uralkodó kormány és párt nem képes. Ezért helyezi magát olyan éles ellentétbe a nemzeti párt a kormányval és pártjával s teljes erejével ostromolja azokat. Beszéde, melyben sok helyen valóban nemzeti hang csendült meg, teljes igazságot szolgáltatott a függetlenségi párt kifejtett parlamenti működésének s Apponyi és a függetlenségi párt közt immár alig van más különbség, mint hogy Apponyi a 67-iki kiegyezést még mindig olyan alapnak tartja, melyen a magyar nemzeti állam épülete felemelhető.

Emelte a miskolczi pártértekezlet jelentőségét, hogy részt-vettek azon a felvidéki vármegyék küldöttei is s határozatként kimondták, hogy a nemzeti pártot meggyéknként szervezik s megalakítják az oppozíciót.

A Kárpátok völgyeiben, hol eddig nagyobbára a kormánypárt uralkodott, szabadabb fuvalom kél s bizonyos, hogy a nemzeti párt számos kerületet el fog hódítani a kormánypárttól. Nekünk ez csak tiszta nyereség, mert ha a kormány a felvidéken el lesz foglalva a nemzeti párttal: a magyarság váraiban, az alföldön, annál könnyebb lesz a mi győzelemünk.

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

Durák Gerzson diplomája, vagy hogy születnek a „doktor“-ok?

— Egy öreg diák elbeszélése. —

Legnagyobb számár volt az osztályunkban Durák Gerzson. Bocsanatot is kérek ezért az imparlamentáris kifejezésért, de csak a multak iránti kegyeletből használom ezt; mert bizony szegény Durák Gerzsonra még a kis czvergl Rosenduft Aladár is szánakozással nézett, pedig Aladár urfinak is az volt a neve, hogy: »a csacsi.« Jussa volt ehez a névhez, még hazulról hozta. Otthon a falunkban — »pátrik« voltunk az ifju Rosendufttal — úgy hívták az öreg apját: »a nagy csacsi.« Ezt pedig azért hívták így, mert nagyon együgyü embernek látszott lenni s mindenkiel rá hagyta magát szedetni. Legalább ezt gondolták felőle a jámbor falusiak, a kiknek ócska holmiját, csontját, rongyát, gubadarabját később meg a gabonáját összevásárolta. Addig-addig szedték rá a jámbor »nagy csacsi«, míg a leggazdagabb birtokos lett belőle a falunkban. A cselédei »nagyaság

urnak« titulálták, de azért rajta maradt a »csacsi« név. A Rosenduft familia legifjabb s egyetlen himnemü hajtása, a nagyreményü Aladár gyerek szintén nagyságos urfi volt ugyan, de azért, hogy-hogy nem? ő rá is ráruházták az apja melléknevét s már a falusi iskolában azzal az epithetonnal büsitották szegény gyereket: a kis csacsi. Utoljára ő maga is elhitte, hogy ő neki kevesebbet rendelt a jóságos teremő abból a ritka adományból, melyet észnek neveznek, s ebbeli hiedelmében egészen megadta magát szomorú sorsának, meg volt győződve, hogy ő csakugyan együgyü, »csacsi« gyerek s e miatt egészen bátortalan, ingatag volt mindenben s önmaga iránt teljesen bizalmatlan.

Ha felelnie kellett, már az első szava valami ügyetlenség volt. Rendesen ezzel kezdte: »Ugymint... vagy... ugyanis...« — »nevezetesen« stb, — a miért kikaczagtuk a jó fiut, a professzor meg csacsinak nevezte.

Rosenduft Aladár azonban magas fokán állt a szellemi műveltségnek és zseniálitásnak Durák Gerzsonhoz képest. Ezt még ő is lenézte. Erz már nem »csacsi« volt, hanem »számár.«

A Durák Gerzson számárságának híre volt az egész collegiumban. Bizony isten nem haragból mondom ezt rá, mert hiszen szegény feje különben olyan jó fiu volt, mint egy falat kenyér s engem különösen kedvelt, mert hébe-korba kisegitettem őt a szurkolás hinárjából. Sugtam, neki, a mennyire csak lehetett.

Mikor Gerzson felszólitották, legelső esdő pillantása reám esett s én azt mindig megértettem sokszor ki is kaptam a szegény fiu miatt.

Emlékszem egyik professzorunk azon kifakadására, hogy »nincs kiállhatatlanabb, mint az öblögető sugók ocsmány tajtékozása.« Feljegyeztem, mint classicus mondatot.

Gerzson azonban sokszor megjárta a rugással.

Egyszer megakadt ezen a szón: species.

— No hát mi az a »species?« faggatá őt classica-philologia tanárunk.

»Arcz!... arcz!...« hangzik három felől is a jóakaró sugás.

— Harcz! — rikolta Durák Gerzson, mintha csak ezt harsogta volna: »heuréka!« Sőt tudva azt, hogy a kérdező tanár ur sze

A fényezés hóhortjai. *)

A napot, ha felületesen nézzük, egész fényesnek látjuk; ha azonban felfegyverzett szemmel vesszük vizsgálat alá, foltokat fogunk rajta felfedezni.

Ehez hasonlólag, ha külsőleg nézzük az embereket, bent a szobában, a dagadó zsölyén, az utcán vagy a kapufélfel előtt, gyalog avagy lóháton: azt gondolnók, hogy Magyarországon nem ismerik sem az adósságot, sem a nyomort, sem a filloxerát, sem a honvéd-bogárt, sem a drótférget, sem a pörök szimbolumát, a stömpölyt; hanem az emberek földigérő kalászkokat aratnak, repülő sült galambokat kapkodnak; lovaik duplán ellenek, burjuik mihelyt világra jönnek, menten aranynya változnak, az asszonyok keze alatt a pozdorjás kenderkőcz sárga selyemmé lesz. Egyszóval megesküdnénk rá, hogy Árpád ivadékainak a pénz az égből hull, a szittyavér ingyen tejben fürdik, mindennap grátisz-tyukot metsz és nem hitelbe vett méz-sejtekkel surolja fogait.

Ezt a halvány introdukciót a tulságosan lábrakapott fényezés és hivalkodás szorítá ki tollunkból.

Menjünk ide, menjünk oda, tekintsünk fel és pillantsunk lefelé, mindenütt találkozunk ezzel a hóhorttal. Ma pl. már csaknem minden kaputos ember kipárnázott kocsiiban hentereg; a bakon livrés kocsi suhogtatja a bogokra kötött ostort; az asztalnál inas szolgálja fel az ennivalót; a feleség selyemben jár és a szobaleány nyal fésülteti magát; a konyhában szakácsnő főz, vegyit kotyvaszt, ki mellett, — a dekorum kedvéért, egy-két szolgáló asszisztál.

Ha a szemlélő, — ezekből a szemre-főre való jelenségekből, magának azt a hitet meritené, hogy itten egy bőséggel megáldott országgal van dolga, nagyon csalatkoznék. Ezeket a csekélysegeket véghez viszi nálunk minden olyan ember, kinek 1500 frt évi jövedelme van: sőt olyan is, kinek fizetsége, avagy jövedelme, alig-alig üti meg a 600 szürkét. De elvégre is 2 X 2 csak négy. Honnan van tehát mégis, hogy ezek a mutatós urak ezeket az ekstravaganciákat megengedhetik maguknak? E végett fordítsuk meg az érmet a má-

*) A »Zemplén«-ből.

sik oldalára. Ez az oldal mutatja a tuloldali fénynek. Amott pluszok, itt szimétria kedvéért mind minuszok vannak. Itt hevernek békes egyetértésben saját és idegen váltók, melyek részint még csak óvatolva vannak részint már pör alatt nyögnek; hosszú kötelezvények és rövid, de annál nyomósabb betáblázások és másfél sötét és rémséges irások, melyek között legszelidebbek az ammortizációk és prolongálások.

Nem tagadjuk, — hogy a tényezésnek is megvan a maga haszna. Általa az izlés nemesedik, az ember már önkénytelenül is finomabbá lesz általa, az iparnak és kereskedésnek magas lendületet ad; egyszóval egy kulturális, mint nemzetgazdasági szempontból ha nem is első tényező, de mégis tényező. Azonban hozzatesszük, hogy csak akkor, ha az a nemzet gazdagságából, mint egyedüli természetes forrásból, meríti erejét. De ha az emberek eme hiúsága és kényelme nem reális alapokra, — hanem szédelésre és hozom-visszemre van alapítva: már nagy hiba, sőt nem tulozunk, ha azt mondjuk, hogy vastag bűn. Gyermekek és unokák, sőt egész nemzedék lesznek általa megmetyelvezve és tönkretéve. Az ily népnél az erkölcsök meglazulnak, antik jellemek helyett nyomorult rüpdökök teremnek. A vagyon elvész és romjain a piszkos körmű proletárság üti fel közös fejét; ami bizony (köztünk legyen nonda) restelni való, czudar dolog.

Órizzuk meg azert ettől az állapottól, — mert ha Komenius Ámós János híres »Orbis pictus«-ában azt merészlé állítani, hogy a sárkány leheletével, a baziliszkus pedig szemével gyilkol: mi kétszeresen mondhatjuk azt, hogy a koldusságnak ez a neme szégyenével és nevétségességgével halálra öl.

Szabó Kálmán.

BELFÖLD.

A képviselőház munkarendje.

A képviselőház valószínűleg szombaton fogja legközelebbi ülését tartani, amelyen megállapítja további teendőinek napirendjét. A ház első tanácskozási tárgyai a jövő évi ujenczozásra és a milliennárius kiállításra vonatkozó törvényjavaslatok lesznek. E javaslatok tudvalevőleg átmentek már az előzetes bizottsági tárgyaláson s az azokra vonatkozó jelentések már a ház asztalán fekszenek.

Pártértekezlet Czegléden. A mult képviselőválasztások indokolják azt az érdeklődést, melylyel a czeglédi pártmozgalmakat kíséri az ország. Ilyen nagyobb szabású pártmozgalom a czeglédi függetlenségi és 48-as párt vasárnapi alakuló gyűlése a Nép kör helyiségében. A választópolgárokból álló igen népes gyűlés, a melyen az összes egyesületek képviseltették magukat, a párt elnökévé Makay Ferencz ügyvédet s a népbank igazgatóját választotta meg. Ezen kívül megválasztották a kerületi elnököket, jegyzőket, a végrehajtó bizottságot s egy 200 tagból álló választmányt. A képviselőjelölést is szoba hozták s Hegedűs Károly budapesti ügyvédet kiáltották ki jelöltül.

A szegény tisztviselők. Nógrád vármegye törvényhatósági bizottsága november hó 28-án tartott rendes közgyűlésén a tisztviselőknek, valamint a segéd- és kezelőszemélyzetnek drágasági pótlékot szavazott meg s annak fedezésére másfél százalékos pótdadó kivetését határozta el.

KÜLFÖLD.

Magyarok és oroszok. Az orosz lapok hálaosan repisztrálják azokat az Oroszországra nézve szimpatikus nyilatkozatokat, melyeket Apponyi és Tisza tettek. Ugy fogják föl a dolgot, hogy a rokonszenvek e nyilatkozatai egyenes következményei a Caprivi beszédének, mely Oroszországban ugyancsak nagy meglepedést keltett. Egészen váratlan volt, hogy a magyar delegációban ilyen nyilatkozatok történjenek. A Grasanin megjegyzi, hogy e nyilatkozatok sokkal figyelemreméltóbbak, mint a berlini frázisok s hogy nagyon jellemző az Ausztria-Magyarországnak Oroszországhoz való jövődől viszonyára, ha immáron magyar részről is rokonszenvesen (?) nyilatkoznak Oroszországgal szemben.

Inség Oroszországban. Pétervárról jelentik, hogy az inségesek segélyezése érdekében emberbaráti egyesület alakult, mely legelső sorban is kenyeret és gabonát gyűjt a rossz termés által inségre juttatott orosz vidékek lakosai részére. Az orosz kormány az inséges lakosság felségelésére sorsjegyvállalatot létesít. Az első már legközelebb megvalósítja 1.200.000 db 5 rubeles sorsjegy kibocsájtásával. A befolyó tőke kétharmad részben az inségesek javára, egyharmad részben a nyereseményekre és az egyházi alap öregbítésére fog fordíttatni.

A khinaiak vallástürelme. Az élelmes khinaiak, kik minden fehérbőrűben egy-egy »ördögöt« látanak, fanatikus papjaiktól felizgatva, valóságos rémes vérfürdőket rögtönöznek a keresztyének körében. Londoni

reti, ha egy szónak több jelentését is elmondják, utána zúditotta, hogy:

— Harcz, háboru, bomba!

Professzorunk majd lefordult a székről ijedtében, az osztályban pedig felhangzott a falrengető kacagás.

Egész kis noteszt jegyeztem tele a Durák Gerzson efajta »quiproquo«-ival. A Gyöngyösi »Mars«-sal társalkodó murányi Vénus »a t« így keresztelte el »m a s s a l t á r s a l k o d ó n a k«; Luther ama mondatát: »ha annyi ördög lesz is Wormsban, mint a hány cserép a háztetőn«, oda módosította, hogy: »a hány c s e l é d a háztetőkön.«

Mikor a logikából volt nagy cenzura s azt a kérdést kapta föl:

— Mi a logika?

— Még odáig nem hatoltam! ez volt a felelete; pedig bizony ez volt a legelső kérdés. Érettségi vizsgán azt kérdezték tőle a históriából:

— Milyen ember volt az a Dobzse László?

— A bizony olyan tedd ide, tedd oda ember volt, felelé bölcsen Gerzson s kapott sufficienst.

Ezekkel a »kegyelem primák«-kal úszta

keresztül a gymnasiumot. Nálunk különben is praedestínálva vannak a tanulók kitünőre, vagy primára. A ki az első osztályban kitünő osztályzatot nyert: az maradt élte végéig; vagyis a maturáig. Ezek voltak a »született kitünők.« Voltak aztán született »elegendők«, kik valahogy nagy nehezen — talán egy nagybátyjok érdeménél fogva, ki jó barátságban volt az osztálytanárral — kiizzadták azt az óhajtott, boldog »p r i m a« classist s ebben maradtak meg egész diák korukban. Egyéb óhajtsuk sem volt, mint az, hogy meg ne bukjanak.

Mily magas polezról néztünk mi a szegény szájalomra méltó társainkra s ezek közt Durák Gerzsonra. Mi, a kik társaságot alakítottunk magunk közt s privát szorgalomból megtanultunk németül, francziául s olvastuk és fordítottuk a modern classicusokat eredetiből. Samu barátom 8-ik osztályos korában ugy ismerte Byront, mint Gyula barátunk a modern litteraturb összes irodalmát; pennás gyerekek voltak mindaketten s velem együtt ott ültek az osztály élén, mely — minden hiúság nélkül mondom — büszke volt reájuk.

Szegény Durák Gerzson csak néha mert hozzánk közelíteni s akkor is nagy alázatos-

sággal kérte el egyikőnk-másikőnk dolgozatát, hogy abból valamit kipuskázzon.

Még most is előttem áll együgyű tekintetével, bozontos üstökével s azzal a bárgyu, szánalmat gerjesztő arczkifejezésével a szegény Durák Gerzson, az osztály »szamara.«

Emlékezetünkben is csak adoma képen maradt meg a jó fiu alakja s tán egészeu elmosódott volna előttem, ha a véletlen össze nem hoz vele Pesten.

Alig ösmertem Gerzsonra. Egy »perfekt gentleman« állt előttem; kifogástalan czilinderrel, hófehér kráglival s a tökéletes gavallér egyéb külső kellékeivel.

— Szervusz Gerzson! — üdvözlém őt a régi tanuló társ odaadó bizalmasságával.

— Szervusz kedves barátom, hogy vagy? — viszonzá Gerzson szívélyesen.

— Én jól . . . de te, Gerzson. Hát mit keresel te Pesten?

— Én? — kérdé Gerzson megütődve. Most teszem a 3-ik doktoratust.

— Mi a manót? Hát te jogász vagy, ezt nem is tudtam.

— Mit tudnátok ti ott a provinczián? — felelt Gerzson nem minden lenézés nélkül.

— Hát mikor lesz a vizsgád?

táviratok jelzik, hogy most is Takuban a belga misszionáriusok által megtérített benszülöttöket, állatias kegyetlenséggel s halomszámra mészárolták le. A gyermekeket darabokra vágva égették el. Az apácákat baltafokkal verték agyon, s a protestánsokat is iszonyu kegyetlenséggel ölték meg. Jellemző a »kinai állapotokra« nézve, hogy a törvény őrei a legfőbb mandarinok gazdagon megvendégelték a gyilkosokat.

Ujdonságok.

* **Ki legyen a püspök?** A »Sárospataki Lapok« a következő megjegyzéseket fűzi a »Debreczeni Protestáns Lap« püspök-jelölő vezércikkéhez: »A »Debreczeni Protestáns Lap« szerkesztője már régebben megbízta olvasóit azzal, hogy a mikor szükségét fogja látni, férfias nyíltsággal fog nyilatkozni a tiszántuli egyházkerület külsőben álló püspök-választási kérdésében; készséggel engedvén ama sürű megkereséseknek, a melyek hozzá érkeznek s a melyekben tájékoztatást kérnek tőle. Ez irányban a revelatio immár megtörtént. A nevezett lap legközelebbi számában előadja, hogy három püspök-jelöltje van az egyházkerületnek ez idő szerint. Az egyik Kiss Áron, a szatmári egyházmegye veterán esperese s jelenlegi püspök-helyettes; a másik Szabó János, Békés-Bánát nagyérdemű esperese, és a harmadik Tóth Sámuel, az egyházkerületnek sok nehéz munkát végzett egyházi főjegyzője. Elmondja aztán, hogy Kiss Áron derék ember is, tudós ember is, de hát nem való püspöknek, mert vén ember és egy évvel még idősebb, mint a meghaldogult Révész Bálint volt, a kit persze nem aggkora, hanem hosszas időn át tartó betegsége akadályozott a püspöki hivatal tényleges vezetésében, s a ki helyett Kiss Áron mindenkor helyt állott, a mint ezt a gönczi ünnepélyen is fényesen igazolta; na de hát ezért nincs mit szegyelnie magát, érje be vele, hogy »ékes korona az ősz fej«, a melyet ime, így nem lehet számba venni, a mikor annak megtszűntetéséről van szó. Szabó János pedig szintén fáradságtalan, erőteljes munkása egyházi közéletünknek; de hát elvégre — szerinte — püspöknek mégis csak Tóth Sámuel való. (Ezt a »D. P. L.« nem mondta ki, csak homályosan sejtette az olvasóval. Szerk.) Egész tisztelettel kérjük: mi szükség volt, csak épen ennyinek elmondása végett, az egész választási ügyet ilyen módon a sajtó terére vinni s megkezdeni itt is az áldástalan hajszát, a mikor ezt már — tudunkkal — künn az életben ugy is mesterségesen szitják némely megbízottak, a szabad

vélemény és meggyőződés nyilvánításának elnyomására. A nevezett lap szerkesztője elmond sok mindent, a mit mindenki eddig is igen tudott, csak egy lényeges körülményt nem akart, vagy talán nem mert határozottan megmondani s ez, szerintünk az, hogy a tiszántuli egyházkerület mostani püspök-választási kérdése, nem személyek, jelöltek kérdése, hanem elvi, nagy jelentőségű kérdés; az, hogy itt két jelölttel küzd az antipresbyterianismus, a szigorú presbyterianismus egy régi idő óta ismeretes, törhetlen bátorságu képviselője ellen. Ennek határozott megmondása lett volna a férfias szerkesztői revelatio, ha már az ilyen beavatkozást szükségesnek s ildomosnak találta valaki, nem pedig gyöngén megrajzolt személyi tulajdonoknak, mindhárom férfira nézve — azt hisszük — kellemtelen szembeszállítása s a lap elvi álláspontjának elburkolása. Na de hát a mit a lap szerkesztője nem mondott el, azt az egyházkerület egyházi bizonyosan tudni fogják s legjobb belátásuk szerint fognak szavazni, a caputatio daczára is. Elég érettek hozzá előjárói, hogy meg tudják ítélni a különféle tudományokat.« Presbyter.»

* **Kossuth egészsége.** Kossuth Lajos orvosa, Basso dr. levelet intézett régi barátjához, Lukács Gyula országgyűlési képviselőhöz, a melyben Kossuth Lajos egészségi állapotát felől értesíti. Kossuth egészsége, a levél szerint, kielégítő s orvosa reméli, — hogy ha megtartja mostani életmódját a nagy remete, megéri a jövő századot. Kossuth roppant nagy szorgalommal és kitartással dolgozik Iratain. Nyolcz órákor kel föl az ágyból, aztán ujságot olvas, — reggelizik, majd leül a munka mellé. — Délután nagy sétákat szokott tenni a városban, vagy — ha ezt az időjárás nem engedi meg — billiárdot játszik otthon a lakásán. Aztán ismét leül az íróasztalához és dolgozik éjfélig. Néha-néha gyomorbad vagy légzési nehézségek bántják ugyan a nagy aggasztánt, de most — az időváltozás daczára is — igen jól érzi magát. Basso dr. levelében azt igéri, hogy mielőtt ideje lesz, megírja Kossuth egészségi állapotának történetét attól az időtől kezdve, a mikor ő megismerte.

* **Csokonai-ünnepély.** A főiskolai irodalmi önképző társulat a szokásos Csokonai-ünnepélyt f. hó 7-én tartja meg. Az elnöki megnyitó után Géresi Kálmán felügyelő tanár ki fogja hirdetni a Szikszay-pályázat eredményét. A jutalmazott elbeszélést szerzője, Gyulokay Jenő jh. olvassa fel. Azonkívül lesz két szavaltat is.

* **Visszaélés vasuti jegyekkel.** A m. kir. államvasutak igazgatóságától kapott értesítés szerint az utazó közönség kényelmére létesített azon intézményt, hogy a m. kir. posta és távirat hivatalok és egyéb magán elárusítóknál szelvényes menetjegyek nemcsak az illető elárusítóhely állomásáról és viszont, hanem a m. kir. államvasutak bármely állomásáról bárhová előre válthatók, egyesek a vasuti bevételek károsítására használják fel oly módon, hogy előre váltott s egymás folytatását képező két szelvényes menetjeggyel egyhuzamban utaznak. Mivel ily visszaélések miatt a m. kir. államvasutak nem kívánja az utazó közönséget ama kedvezménytől megfosztani, mely szerint a szelvényes menetjegyek bármely állomásról bárhová előre válthatók, másrészt azonban az sem engedhető meg, hogy ezen kedvezmény arra használtassék fel, hogy a dijszabás szerinti menetdíjak csökkentessenek, — jövőben mindazon esetekben, melyekben valamely utas előre váltott s egymás folytatását képező két szelvényes menetjeggyel, vagy az állomáson váltott közönséges és az utazás folytatására szolgáló előre váltott szelvényes menetjeggyel egyhuzamban utazik, a második jegynek a vasutnál való előmutatása alkalmával ép úgy mint más utánfizetéseknel a kalauz által 60 kr. pótilleték fog behajtatni.

* **A Csokonai-kör.** irodalmi szakosztálya ma d. u. 5 órákor a kereskedő ifjak önképző együletének helyiségében — Géresi Kálmán elnöklete alatt — ülést tart. Tárty: folyó ügyek.

* **Hüvösre került Don Juan.** Vak vagy óh szerelem! — ezt dudolgatta egy kovács legény, a ki bevetődött kedveséhez, ki polgári foglalkozására nézve szobaleány. A bor volt-e, vagy a konyhában uralkodó sötétség, már nem tudjuk, hogy mi okozta azt, hogy kovácslegényünk a szobaleány helyett a szakácsnét kezdte ölelgetni — a mit ez, eleinte azt gondolva, hogy honvédkaplárjával van dolga, csak türt, de mikor később észrevette, hogy idegen kecske jár a káposztában, sikoltozni kezdett, ugy, hogy az erényes házmaster is előkerült és a »tévedő« szerelmelet fölülvé a rendőrséghez vezette, szentül remélve, hogy valami Jackot fogott meg benne. De a rendőrségnél kitudódott, hogy a kovácsban — bizony csak — csizmadiát fogtak.

* **Kinevezés.** Dr. Somossy András gödöllői járásbírósi joggyakornok, ki Debreczenben végezte a jogot, aljegyzővé neveztetett ki a kisvárdai járásbíróshoz.

— Épen ma délután 3 órákor.

— Na Gerzson, erre már kíváncsi vagyok; ha megengeded, hát meghallgatlak.

— Kérlek, — szól Gerzson egész udvarias önteltséggel.

— Hát aztán tanultál-e sokat? — kérdém tovább.

— Nem annyira tanultam, — felelt Gerzson, mint hogy eljártam a szigorlatokra. Ez a fő, barátom. A tanárokat kiismerni. Már 2 hónap óta járok vizsgákra. Nézd, ezek mind jegyzetek.

Volt biz' ott egy egész halommal.

Kíváncsi voltam a Gerzson szigorlatára. El is mentem.

Két óráig vallatták a szegény jelöltet. És ő hol felelt, hol hallgatott.

Egész tisztelettel konstátalom, hogy a beszéd- és értelem gyakorlatokhan nehezebb kérdéseket szoktak feladni az elemi iskolás gyermekeknek, mint a milyeneket Gerzson ur kapott.

Például az osztrák-jogból azt kérdezte tőle a vizsgáló tanár ur:

— Miféle nemeit ismeri Uraságod a közvetlen tulajdonszerzésnek?

Gerzson bámult mintegy 5 percig s aztán nagy nehezen kinyögé:

— Vad állat megfogása.

— Aunye! hát más állattal nincs uraságod ismeretségben, csak vad állattal?

Gerzson megint bámult vagy 5 percig s nagy nehezen újra nyögött ennyit:

— Szelid állat.

— Hát még? — faggatá a kíváncsi vizsgáló tanár ur.

Gerzson ült a karos székben és — hallgatott.

— Ugy ül ott Uraságod, mintha oda volna kötözve, — jegyzé meg a vizsgáló tanár ur nem annyira kellemesen, mint impertinensül gorombán.

— Hát Uraságod nem látott még más állatot, csak vadat, meg szelidet?

Gerzson hosszas gondolkozás után kinyögé, hogy látott már »szelidített« állatot is.

E perczen belépett a jogkari Dékán ur, a szigorlati bizottság elnöke.

— Elég lesz az osztrák jogból, kérem a váltó jogra áttérni.

Ezt bizony jó volt ily hivatalosan kijelenteni, mert el se hittük volna, hogy Gerzson

tulajdonképen most az osztrák jogból adott tudori feleletet.

Két keserves órai kivallás után jött a tanácskozás és csengettyű szó hivott bennünket újra a terembe, hol kijelenté az elnökdékán ur, miszerint »a tekintetes bizottság Durák Gerzson ur szigorlatát szavazattöbbséggel elfogadta.«

Még csak az írásbeli szigorlat volt hátra, melyre Gerzson egy igen magvas értekezést nyújtott be, a mit a »Jogtudományi Közöny« egy 5 év előtti számból másolt ki szóról-szóra.

A felavatáson már nem lehettem jelen — sajnálatomra. De hogy Gerzson csakugyan felavatták, arról szemtanuk és tudori diplomája tanuskodnak, mely utóbbi dokumentumban ékes calligraphiával igazoltatik, miként vagy egy »doctissimus et ornatissimus vir«, és az senki más, mint — Durák Gerzson.

Nem olvasták-e a compact-betűkkel szedett »Személyi hírt« a »Kis-Pécs-Sárándi Értesítő« legújabb számában, hogy »megyénk jeles szülötte, Durák Gerzson, lapunk jeles tollu munkatársaként kitűnő sikerrel tette le a napokban Budapesten a doktoratust.«

* **A „kalucsnis“ tél apó.** Szegény poétáinkra rossz idők járnak, mert zuzmarától fénylő, ragyogó, fagyos s a „kandalló“ derűs fényétől tündériesen átvilágított jégkristályos verseik a szeszélyes időjárás folytán, mind tárgytalanokká váltak s legalább egy időre az „íróasztal fiában“ maradhatnak. — Pedig mily pompás gondolatokban gazdagok ezek a „jégvirágos“ téli verselmények, melyeknek nem a legutolsója a következő idézet sem:

„Nagy pelyhekben sűrűn
omlik a hó,
Hó a földön, éj a
hó felett!“

Mennyi eszme, mennyi gondolat van csak ebben a pár sorban is és mégis a jelen napokban mily időszerűtlen az . . . . Elmult az esős november hó is és a mord decemberi napok a magok borzasztó valóságokban még mindig nem állottak be. — A lanyha eső még mindig csak úgy szemetel, mint novemberben s a ropogó hó helyében ismét csak a régi szennyes locs-pocs takarja az utcák kövét. — A hideg téli szél sem fu, tehát a cigány rajkó sem didereg a szellős ponyvasátor alatt, de a néhai Bisotka bátyánk furcsa téli versikéje is időszerűtlen: ez idő szerint:

„Ki nem tudja, mi a tél,
Álljon ki a kapufél-
Fához, mikor fuj a szél,
Majd meg tudja, mi a tél!“

Olyan szomorúak, „költőietlenek“ (másfelé úgy mondják: sárosak) az utcák. A robogó kocsik elől tiszteletteljesen tér ki a gyalogjáró emberiség, mert különben egy pillanat alatt tetőtől talpig tele fröcskendezik sárral. — A szürke égbolt pedig olyan nehéz súlylyal függ felettünk, mintha minden perczen nyakunk közé akarna szakadni. — Ez a furcsa téli idő egy új vendéget hozott közénk s bár lábbal tiporjuk, mégis jó ismerős. Már apáink és öreg apáink is ismertek és a hatvanas évek novelláiban is nagyon jelentékeny szerepet játszott. A kalucsni ez, egyik kiváló jöltevéje a náthára és influenzára hajlandó emberiségnek, melyet az abnormis időjárás ismét visszahozott régi jogához.

* **Körvadászat Diószegen.** Mint minden évben — írják lapunknak B-Diószegről — most is megtartott nov. hó 28. és 29-én a b-diószegi határhoz tartozó gr. Zichy F. tulajdonát képező „egyedi“ erdőben a megye alispánja s notabilitásai által a körvadászat, melynek eredménye: 17 nyul, 6 róka és 2 vaddisznó lett. Nimród fia panaszkodnak különösen a nyul vad-állomány csekélyége miatt határunkban, mit a közelebbi szigoru telek pusztításainak tulajdonítanak.

Találkoztam vele itt hon, mint doktorral.

Még szívélyesebb, pardon: leereszkedőbb volt hozzám, mint Pesten.

— Honnan jössz Gerzson?

— A megye-gyűlésről. Ő méltósága épen most hirdette ki a tudori diplomát, s egyzersmind kinevezett tiszteletbeli szolgabírónak.

— De hiszen Gerzson, csak a bába-okleveleket szokták a közgyűléseken kihirdetni.

— Megengedj barátom, már ezt mi, jogvégeztek emberek, jobban tudjuk.

Megadtam magamat.

Gerzson jó kedvében volt. Kérdezősködött a fiukról. Samuról, Gyuláról.

— Samu kinn jár Ázsiában, nyelvészeti kutatások czeljából.

— Meddő tárgy! — szölt Gerzson megvetéssel.

— Gyula pedig újságíró. Most jelent meg a 70-ik beszélye. Mindig mondtam, hogy ez a fiu nagy genie, — szöltam én őszinte elragadtatással.

— Szegény gyerek, — szölt őszinte részvétellel Gerzson, — milyen kár, hogy ez a fiu nem végzett s elzúllott. Pedig én azt hiszem,

* **Barbi Alice Debreczenben.**

Barbi Alice a világhírű énekművész, ki a bölcs főkapitányi intézkedés folytán, csak oly nehezen juthatott be városunkba, végre is megtartja e hó 4-én esti 8 órakor a „Bika“ szalodában érdekesnek ígérkező hangversenyét. A főkapitányilag megtilalmazott hangverseny iránt városzerte oly rendkívüli az érdeklődés, hogy már eddigelé is nagyobb részt elkelték a jegyek. A világhírű művész, ki korunknak paratlanul álló énekesnője, Märy Wurm jeles zongora művész közreműködésével rendezte hangversenyét, melynek műsora a következő:

I. Chopin. Ballada (As-dur) Märy Wurm.

II. d' Astorga. Morir vogl' is.

b) Jomelli, Arieza „hacalandáina.“ Alice Barbi.

III. a) Gavotte

b) Etude bal kézre Märy Wurm.

IV. a) Schubert, Trockene Blumen.

b) Haidenröslin,

c) Auf dem Flusse,

d) Ungeduld Alice Barbi.

V. a) Franz, Im Herbst.

b) Schumann Wenn ich in deine Augen seh,

c) Schumann: Widmung,

d) Massenet, Marquise,

e) „ Nuit d' Espagne

Alice Barbi.

VI. Rubinstein. Valse caprice Märy Wurm.

VII. Rossini. Nagy coloratur aria „Tank-réd“ból Alice Barbi.

Helyárak: Páholy 12 frt. Körszék 3 frt. I. rendü Zártszék 2 frt. II. rendü Zártszék 1 frt 50 kr. Állóhely 1 frt. Jegyek előre válthatók a László Albert könyvkereskedésében.

* **Az Emke perselytartók felhívata,** hogy a perselyeket decz: 10-ig Márk Endre egyleti titkárhoz beküldjék. — Márk Endre és Bészler Károly pénztárnok megbizattak, — az 1802 évi költség-előirányzat összeállításával.

* **Elsőbbségi jog.** Bátorak vagyunk a debreczeni városi színház t. igazgatójához azon szerény kérdést intézni: mi az oka annak, hogy első rendü támlás-széklet a nagy közönség csakis délutáni 1/2 4 óra után kaphat? Sőt premiér előadásokon egyáltalában hozzájuk sem juthat? Kiknek és miért van a színházban ezen legjobb helyekhez elsőbbségi joga? Több kíváncsi színház-látogató. (Beküldetett.)

hogy talán csak le tudná tenni egy kis megfeszített szorgalommal a doktorátust.

Ránéztem az én embereimre.

Már hiszen akármilyen ékes diplomát kaptál, a mit most rámába téve, hivalkodva mutogatsz ostoba vendégeidnek, mégis csak a régi „számár“ vagy te, édes czimborám: Dr. Durák Gerzson!

— Igazad van, feleltem, valóban nagy kár érte, hogy így elmaradt mögöttem.

Luczi-Feri.

Gondolatok.

A bölcs zsarnokok mindig azt a politikát követik, hogy erőszakos tetteiket, a népszerű eszmék köpenyében bujtatják.

*

Az ostobaság szikláin minden ész hajótörést szenved. Rosszul tanultakat lehet tanítani: de butákat semmi sem győz meg.

*

A halál csak az élet vége.

*

Remegjetez azok előtt, kiknek nincs tekintetük.

* **Püspök-választás.** Mint lapunkat értesítik, a felső-szabolcsi egyházmegyében fekvő 86 egyház közül már 79 egyház leszavazott. Ezen leszavazott 79 egyház közül 75 egyház Kiss Áronra adta szavazatát. A máramaros-ugocsi egyházmegyében is az egyházak túlnyomó nagy része már szintén leszavazott, s ezen egyházmegyének 29 szavazata közül, több mint 20 szavazat ugyancsak Kiss Áronra adatott.

* **A ker. akadémia házi ünnepe.** Mint értesülünk, a helyb. ker. akadémia nagyérdemű igazgatóját dr. Bayer Ferenc urat, hálás tanítványai a mai napon, nevenapján többféle alkalmi meglepetésekben fogják résztesíteni. Este a derék igazgató tiszteletére az általa alakított internatus növendékei rendeznek szavalással összekötött zene-és dalestélyt. Majd ugyanakkor tisztelegni fog a dr. Zimmermann Gyula tanár vezetése alatt álló ifjúsági zenekar is, mely már rövid fennállása óta is igen szép sikereket ért el. Az akadémiai ifjúság nevében pedig az „ifjúsági önképzőkör“ tehetséges, fiatal elnöke Beké Károly üdvözli beszéddel a szeretett igazgatót.

* **Kincs-lelet B-Diószegen.** Nov. hó 28-án a b-diószegi uradalomhoz tartozó „Wohlfort“-féle szőlő talaját forgatván a munkások: egy zöld-mázos cserép edényben aranyra és ezüstre találtak. Az arany 43 db. s állítólag nagy Napóleon korabeli valóna, az ezüst több 300 drbnál. Egyelőre a városi előjáróság vette kezébe a talált kincset.

* **Ötszörös gyilkosság.** Geszt mellett, a begecsi pusztán, két asszonyt és három gyermeket ölték meg ismeretlen tettesek. A gyilkosság hírére Csanádi ügyész a helyszínre utazott s a csendőrség megindította a nyomozást, melynek máris van valami eredménye. A gyilkosságról a közelebbi adatok még hiányzanak.

* **Hagymajáték.** Amerikában a fiatalság most új társasjátékot üz. Hat fiatal hölgy bemegy egy melékszobába és egyikük hagymába harap. Ezután egy fiatal embert bocsátanak a szobába, ki egyenként megcsókolja a hölgyeket és megmondja, melyik harapott a hagymába. Ha az első kísérletnél nem találja ki, újból megkezdje a csókolódzást. Természetes, hogy eddig még nem volt eset rá, hogy a fiatal ember mindjárt az első tuornál megtalálja a hagymába harapott hölgyet.

* **Névváltoztatás.** Peczek Sándor h-nánási lakos belügyminiszteri engedéllyel Péczelire változtatta át nevét.

* **A nagyváradi színház.** A belügyminiszter Nagyvárad város jövő évi költségvetéséből törölte az állandó színház építésére tervbe vett 100.000 forintos kölcsönt, oly indokolással, — hogy előbb a tervek jóváhagyandók.

* **Husárok** megállapítva, s bejelentve 1891. nov. 25-től december 9-ig. 44 kr. Kovács Jánosnál csapó-utca 791. sz. a. — 46 kr. Rác Györgynél czegléd-utca 2599. sz. a., csapó-utca 587. sz. a., Bence Józsefnél csapó-utca 703. sz. a., 50 kr. Rác Györgynél csapó-utca 326 sz. a., a társaságnál Mester-u. 3655., Csapó-u. 240. és 376., könyök-utca 574., kut u. 2323. sz. a. 52 kr. Ungvári Andrásnál piac 1-ső szék, czegléd u. 55. sz. a., dedó u. 125., Mester u. 1113., Tanító-utca 1392, csapó-u. 3162. sz. a., Kovács Jánosnál a hentes székben, a mészáros társaság 18 székiben, valamint a 3 izr. mészárszékben a piacon. Debreczen, 1891. deczemb. 14. — *Debreczen szab. kir. város rendőrfőkapitányása.*

* **Liba vásár — térdig érő sárban.** Hogy a liba-vásárt, a főtérrel elhelyezte a rendőrség: ez szépészeti tekintetből igen helyes; de hogy ezt épen a Miklós-utca végére, a kórház és varga-kert közzé tette, hol térdig érő sárban lehet csak az eladókat megközelíteni: ez a nők irányában mégis udvariatlanság! Nem lehetne ennek más helyet kieszelné? Egy nő. (Beküldetett.)

* **Köszönetnyilvánítás.** Azon nagymérvű részvétért, melyet egy a rokonok, mint ismerősök és a nagy közönség szerencsétlen halállal kimult Sándor fiam temetése al-

kalmával tanusítottak: elmulthatlan kötelességemmel teszi e helyen is tiszteletteljes köszönetemet nyilvánítani. Debreczen 1891. decz. 2-án. G e r é b y F ü l ö p, családóm nevében is.

* **Helyreigazítás.** Bármily nagy figyelmet es gondot fordítsunk is a korrekturára, mégis megesik, igaz hogy ritkán, hogy lapunkba értelem-zavaró sajtó-hibák csuszának be. Így például a Keszi Hajdu Lajos veterán munkatársunk által írt „A p ü s p ö k - v á l a s z t á s h o z » című tegnapi cikknek második és harmadik kikezdését teljesen érthetlenné tette a nyomdai fillokszera, a sajtóhiba. E kikezdések helyesen így hangzanak:

— »Azon férfiakat, kiktől eddig a lapokban szó volt, úgy hiszem, egyházkerületünk vezérférfiai ismerik; méltányos, igazságos szavataikat egyházaink presbiteriumai érvényre tudják emelni. Nekem szavazatom nincs e tárgyban, mert nem vagyok presbyter, de vagyok azon egyháztag, ki véleményemet, nézetemet függetlenül nyilváníthatom.

Lelki örömmre szolgál az, hogyha szétnevezek tisztántuli egyházkerületünkben, azt látom, hogy sok olyan lelkészeink és lelkész-tanáraink vannak, kiknek díszes sorából — ha jelenleg nem is — de idő multán elődeikhez méltó püspökök lesznek választathatók.

Ilyenek: B a l o g h Ferencz — stb.

A debreczeni telefon-hálózat állomásainak nov. havi kimutatásába, illetve az állomások számába is csuszott be sajtóhiba. Erész helyesen így hangzik:

»Folyó hó 1-én a forgalomnak átadva volt 94 állomás.

E hó folyamán bekapcsoltatott — állomás.

Lett 94 állomás.

Megszűnt — állomás.

Mai napon a forgalomnak tényleg átadva van 94 állomás.

* **Húrka-estély — közkívánatra!** Minthogy a mult hét csütörtöken tartott húrka-estély alkalmával a későbbben érkező vendégeknek már nem szolgálhattam: ez okból — engedve a közóhajnak — holnap csütörtökön este, folytatása fog következni a — húrka-estélynek csapó-utcái vendéglőmben, melyről az érdekelteket ezennel tudósítom. T ö r ö I m r e, vendéglős.

„Zsinati Értesítő.” A zsinat tartalma alatt a »Debreczeni Protestáns Lap« melléklet gyanánt külön »Zsinati Értesítő« ad ki, mely hű tükre kíván lenni a zsinati tárgyalásoknak s megszerzését ajánljuk olvasóink figyelmébe. — E tárgyban vettük a következő sorokat: •Előfizetési felhívás a »Debreczeni Protestáns Lap« szerkesztésében megjelenő „Zsinati Értesítő“-re. Alólírott mint a helybeli egyházi lap felelős szerkesztője, a hazai két protestáns egyház f. hó 5-én kezdődő alkotmányozó zsinatának ideje alatt »Zsinati Értesítő« czímen lapja mellékleteként a tárgyalásokról több füzetben tudósításokat hozand, melyek megírására a két zsinat tagjai közül több arra illetékes egyént fölkért. Lesz nevezetesen az »Értesítő«-nek egy rendes tudósítója és egy az ev. ref., mint az ág. hitv. egyház zsinati tagjai közül több levelezője. Hozni fog apróbb zsinati híreket s lehetőleg feltünteti a zsinat külső képét is. — Megjegyezzük, hogy ha a zsinat e f. hónapról elnapoltatnék is, a »Zsinati Értesítő« annak tárgyalásai újabb fölvétele esetén újra meg fog jelenni s az egész zsinatról annak kezdetétől végéig tudósítani fogja olvasóit, úgy hogy a vállalat a maga egész folyamában egy kis könyvvé fogja magát kinőni. Fölvívjuk e becses lapok útján városunk és vidéke közönségét ez egyháztörténelmi fontosságú eseményre foglalkozó vállalatunk támogatására. Lapunk járatóinak 1 frtért, másoknak 1 frt 25 krért küldjük meg »Zsinati Értesítő«-nket. Kérjük az előfizetési pénzt alólírottak nevére és lakására (Füvészkert-utca, 1079. sz. a.) f. hó

10., csütörtökig beküldeni s mi kötelezzük magunkat a zsinat egész ideje alatt hetenként legalább egy, néha másfél, esetleg két ivnyi tudósítást küldeni. Debreczen, 1891. december 1. Csiky Lajos, theol. akad. tanár, mint a »Debreczeni Protestáns Lap« felelős szerkesztője.

NYILT-TÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Debreczen város n. é. közönségéhez! Évek hosszu során Debreczen város n. é. közönsége által a legnagyobb méltánylásban és pártfogásban részesültem. Ezen tapasztalt szívveltségért most midőn sörarsnokokomat Weber I. urnak tovább vezetést végett átadtam, s a magánéletbe visszavonultam, hálával emlékezem meg erről és legmélyebb köszönetemet fejezem ki mindazon mélyen tisztelt pártfogóimnak, jó barátainak és ismerőseimnek kik üzletem jó menetelét elősegítették. Tartsa meg őket a jó Isten az emberi kor legvégső határáig és emlékezzenek meg rólam ezután is, valamint én sem szünök meg reájuk hálával gondolni.

Azon kérelemmel, hogy az irányomban tanusított jóindulatot utódomra, Weber I. urra is átruházni kegyeskedjenek, vagyok

mély tisztelettel:
Vilmos Lajos.

Doktor „Töltsneki“.

— Rajz a katona életből. —

Örmester ur Sztupák, a **-dik honvéd gyalogezred egyik tagja szakadt, s széles ismeretkörű altisztje, megeresztí recsegős, borizű hangját:

— Vigyázz!!!... és a hosszu sorba felállított »maródi« csapat oly merev állásba csapja magát, mintha megannyi szobrok volnának.

A »maródi« baka sziv megdobban, mert az az ur, ki most jön, nem más, mint az ezred legujabban kinevezett — orvos a, doktor Kholerás. Nem valami marcsona alak biz az, sőt orrának éles metszése legott elárulja, hogy »ő s szüléi« egykoron szintén a babiloni vizek mellett keseregtek...

Különben nem a doktor ur arczára, hanem inkább a természetére kíváncsiak a mi bakáink. Oh, mert a másik ezredorvos ur. a doktor Pilulási igen jó szivű ember volt és a szegény bakát, ki elakart húzódni a gyakorlat fardalmi elől, mindjárt a legkisebb betegségre is beszállította a beteg-szobába.

— Hát ez valyon, milyen lesz? sugdosták bakáink, kik az ujonnan jött zöldes szeméből nem sok kecségetet olvastak ki a jövőre nézve...

A hegyes-begyes, szösz doktor urat, kopogós bakancsu »privatdiener«-e, Együgyű Jankó követte, ki durva, iromba kezei között egy nagy »ménkü flaskát« és öblös poharat szorongatott. Egnemelyik naivabb lelkű bundás szive — ez üveg láttára — kopogós »walzer«-re kerekedve dobogott; a tapasztaltabb vén rókák azonban már jó előre fintorgatták orrukat...

— Ezredorvos urnak jelentem alásan »maródi« vagyok!...

— Hogy hinak?

— Bunda Mihály szolgálatjára.

— Mi bajod?

— Fájnak a fogaim!

— Mutassa! A baka mutatja, a doktor nézi, majd hátra szól Együgyű Jánoshoz:

— János tölts' neki!...

János, tölt az üvegből, Bunda Mihály pedig iszik, majd az orvos ur »mehetsz« szavára, köpködve, köhécselve, s könnyező szemét dörgölgetve húzódik félre.

Elő áll a második baka, ennek meg a bakkancs törte fel a lábát. A doktor ur azonban itt is csak azt mondja, hogy:

— Jankó, tölts neki!

* E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a

Szerk.

Ez a jelszó a hasfájós harmadiknál, a mellbajos negyediknél, a hideglelős ötödik, hatodik s hetedik »maródi bakánál« is, kik is miután ittak, mindnyájan köhécselve, keserű ábrázattal állanak félre a sorból.

A nyolczadik baka azonban, kinek történetesen igazán fájt a szeme, már nem várja be az orvos ur »rémes hangzása« — Jankó töltsneki parancsszavát, hanem jó előre kiáll a sorból s jelenti, hogy:

— Kirem alásan, nekem már nincsen semmi bajom! Egy kissé talán megbüntetik, mivel ki akarta játszani a »katonáékat«, de vigasztalja legalább az a tudat, hogy nem kellett innia abból a keserű italból, melyhez képepest — a Bunda Mihály saját szavai:

— Még az Aloes is ide s l i m o n y á d é l!

Ez idő óta igen kevés az *-dik honvéd ezrednél a simuláns »maródiak« száma, oly annyira megijedtek az ezredorvos orvosságától, a kit a fiuk most magok között csakis:

— Töltsneki doktornak hívnak...

Paulus.

Különfélék.

Egy hóhérbárd felirata. Salzburgban van egy hóhérbárd a 17-ik századból, melyre e szók vésvék: »A ki valamit talál, a nélkül, hogy elvesztette volna, valamit vesz, a mit el nem adtak, az meghal, mielőtt beteg lett volna.«

Irodalom és művészet.

Milán király mint író. A szerb exkirály, a kit az egész világ tékozlással és semittevéssel vádol, ezuttal mint író mutatja be magát kedves szerbjeinek. Tudvalevő dolog, hogy Milán király a trónról való lemondása után hosszabb keleti utra indult. Jeruzsálemben is volt, a hol — a szerbek állítása szerint — levezekelte összes bűneit. Erről az utazásról érdekes leírás jelent meg a belgrádi állományombában, melynek szerzője a * alatt rejő — Milán király. A belgrádi sajtó egy része azt ajánlja Milánnak, hogy álljon be írónak, írja le saját élményeit. Ha hüen írja meg átélte dolgait, sok milliót fog szerezni s legalább nem kell folyton a szerb államot megpumpolnia.

CSARNOK.

VIRÁG A SÁRBAN.

Egy kis virág nőtt ott az utszélien... Halovány nefelejesszal, egy rozmarinbokor tövében... A napsugár mosolyogva csókdosta szirmait s a kis virág, hogy történt, hogy nem de szerelmes lett a napsugárba...

Hányszor sugta neki biborpiros hajnalon az édes szerelmi vallomásokat!...

— Szeretlek, szeress te is, mert elhervadok!

A napsugár csak mosolygott, mosolygott.

— Szegény kis virág, hisz nekem minden virág szeretőm, én csalfa vagyok, nem szerethetek egyet...

A kis virág elborult, lekonyította fejét.

Aztán jött a vihar... szélvihar volt: a szegény kis virág, szövetkezett a szélviharral, hogy vigye föl szerelmeséhez oda a magasba, abba a fényes napba...

A szélvihar fölkapta a virágot és vitte, vitte, fölfelé a magasba s hozzá kaczagott rémesen, hogy a nefelejesszal megdermedt belé.

A szél aztán ledobta az utszéli sárba...

Szegény kis virág!...

*

A bajnóczy uradalmakban nagy élénkség uralkodott...

Az ősi vadászszaison kezdődött meg s a Bajnóczy grófok vadászatának legjobb híruk van az országban. A főnemesség javarésze ide

gyült, mert az erdőben legtöbb a vad, a kastélyokban legtöbb a fény, a pompa, a kényelem...

... Kora reggel kúrhang ébresztette föl a főuri vadászereget s a közel sötétlő erdőben már hallatszott a hajtók lárma. A hegyoldalban három hatalmas maczkót fedeztek fel s ezeket kerítik be.

A társaság széteszik az erdőben... Kiki elfoglalja helyét a lesben, hatalmas százados fák odvában...

A fiatal Bajnóczy gróf áll a közepén. Igazi Adonisz alak. Ólmyi magasra nyulik czédrus termete, vállai szélesek, melle domboru. Feje a férfiszépségnek mintaképe, méltó egy szobrász vésőjére.

Bajnóczy Elemér gróf az ország leggazdagabb főura. Édes apja, az agg Bajnóczy Dénes már a sir szélén áll... Még csak fia házasságát szeretné megérni, hogy aztán lefeküdjék övéhez a családi sírholtba... De az ifjú gróf nem gondol a nősülésre... Mint a lepke, mely virágról-virágra száll, ott szedi a mézet, a hol leli épen...

Most is azon gondolkodik, hogy a kis Irma barronnessenek hol adjon rendez-vous-t? Nagy gond ez s annyira elmélyed bele, hogy észre sem veszi, hogy a hajtók lárma közeledik...

A közeli bokorból hallatszó esőrtetés végre fölrezzenti...

— Hahó! — kiált fel a közelből egy csengő női hang. — Dobja el a fegyvert, löni már késő van!

A gróf csakugyan szemben találta magát egy hatalmas maczkóval. A bundás talpára állt s hatalmas bödüléssel közeledett. Bajnóczy gróf két lépést hátrált, kihuzta vadászését s egy vastag fatörzs védelme alá menekült.

A medve dühösen fujt, csattogatta fogait, aztán beleragadt körmeivel a fatörzsbe s morzsálékra szedte a faháncsot róla. Dühöngött, bödült, hogy az erdő reszketett bele s a szárnyasok ijedten keringtek a levegőben.

E pillanatban lövés dördült el... a medve megrázkódott s nyakából piros vérsugár szökelt ki.

Még egy lövés s a medve elterült...

A gróf bámulva tekintett körül, mikor egy silfid rohant ki a cserjésből s vadászkeszél a medvének rohant. A vadászkeszél belemerült a medve szügyébe s a lány kipirultan egyenesedett föl.

— Ah, — kiáltott fel a gróf hanyagul — mintha nem éppen most menekült volna ki a halál torkából. — Te vagy galambom, kis Mariska!

— Én vagyok gróf ur! Feltettem önt és lesbe álltam közelében. Aggodalmam nem volt alaptalan!

— Ah és miért féltett oly nagyon?

— Miért, mert szeretem önt, a lelkem az öné. Jogom volt félni, a szívem adta a jogot.

— Csakugyat?

— Igen! Itt nincs idő enyelgésre, az urak már jönnek, de este legyen ön a kőkeresztnél a bodzásban. Ott majd beszélünk!

A lány szép volt! Elragadó mint egy erdei tündér! Dryad, vagy Oread, Sylphid vagy Villi! A gróf maga sem tudta, hogy mi. De fellépése csodálatos lázba hozta még a világi szívet is.

Sokáig nézett utána, midőn elrohant a lombok között.

— Halló, te vagy gróf?

— Én pájtás és itt a maczkó!

— Pompás lövések, nagyszerű szurás: Eljen a legjobb vadász!

A kúrtók megszólaltak... A társaság összegyült és ünnepelték a fiatal grótot, mint a nap hőstét...

A gróf szót nem szólt a találkozásra...

*

Két évig bálványa volt az arany ifjúságnak!

Saját palotája volt az Andrassy-uton, fogadott, kocsizott, ragyogott a fővárosban a kis erdészleány.

Megközelíthetlen!

Igy hívták a rouék, csak egy ember szá-

mára volt nyitva a tündér palota bármikor, — Bajnóczy gróf számára.

Tudták ezt mindenütt, de ő nem pirult, hanem uralkodott.

Egy szeszélye divatot csinált, egy szava döntő volt bármiben. Futtatásokon és színházban bámulták fényes toilette-jeit — de nem fogadta senki...

Két évig tartott a ragyogás, aztán elhomályosult minden.

A palota, a fogatok egyszerre, a fényes ékszerék lassankint.

A fényvel együtt tűnt a szépség is. A karcu alak lerokadt, a szemek fénye kialudt, elhervadtak az arcz rózsái.

Lefelé gyorsan haladunk!

A bűn lejtője szédületes.

Elsüllyedt, elveszett...

Színház.

„Musotte“ Kolozsváron. A kolozsvári színházban szombaton este került Guy de Maupassant „Musotte“-ja először színre. — A színmű előadását a kolozsvári finnyás izlésű publikum, már a budapesti kritika miatt is, a szokottnál nagyobb érdeklődéssel várta. Egyik helyi lap már eleve erősen lekritizálta a darab tendenciáját, ilyenformán a közönség soraiban alig egy-két fiatal leány volt, de annál több volt a házasság, különösen pedig a fiatal házaspárok. „Musotte“-ot az igazgatóság mindenképpen meg akarta menteni. Mindenekelőtt az erősebb jelenetekből „huzgáltak“ annyit, a mennyit csak lehetett. A „mentés“ oroszánrésze azonban Hunyadi Margitot illeti meg, a ki a czimszerepet olyan ideális fölfogással és annyi diszkrézióval adta, hogy a híres második fölvonás végén a közönség kilenczser hívta a lámpák elé, a mi a kolozsvári színházban nagy ritkaság. — A darab sikereiből kivüle még Szerény Gizella (Gilberte), Iványf Jenő (Jean) és Szathmáry Árpád (Martinel) vették ki részöket.

Külföldi vendégek a népszínházban. A népszínház igazgatója szerződést kötött Abey és Grau imprezáriókkal, mely szerint Judic asszony januárius 14. és 15-én, Coquelin pedig februárius 18, 19 és 20-án fog fellépni a népszínházban. Bianca Panteo, a 12 éves olasz hegedűsleány december 21. és 22-én vendége lesz a népszínháznak. Mindkét este felvonásokközben eljásza műsorának legjobb számain. Ez a kis leány, mint mondják, hivatva van földije, Tua Terezina nyomába lépni.

Közgazdaság.

Gőzkazánok használata. A kereskedelemügyi miniszter valamennyi vármegye és önálló törvényhatósági joggal felruházott város közigazgatási bizottságához, valamennyi magy. kir. államépítészeti hivatalhoz s kirendeltséghez és a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányi hivatalához rendeletet intézett, melyben elrendeli, hogy a legfeljebb 100 liter őr-tartalommal bíró s egy légkörnél nagyobb, de 10 atmoszférát meg nem haladó feszélylyel működő gőzkazánok vagy légmentesen elzárt főzőkatlanok s általában kisebb méretű gőzfejlesztők csak úgy legyenek üzembe vehetők, ha azok a használati nyomásra szerkesztett biztonsági szeleppel és egy manometerrel felszerelvék. Ilyenmő kazánoknak a kazánügyi kormányrendeletben egyéb kazánokra nézve előírt viznyomási próbája ezentul is elmaradhat; szükséges azonban, hogy az illető gőzfejlesztő készülék első üzembe vétele előtt szemle útján hivatalból megállapíttassék, vajjon a jelzett biztonsági felszerelvényvel el van-e látva a kazán, vagy sem.

Kőbányai sertésüzlet

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

November 30.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1) Őreg nehéz (páronként 300—400 klgon felüli sulyban) 44.—45.—. 2) Őreg közép (páronként 300—400 klg-sulyban) 44.—45.—. 3) Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli sulyban) 46,50—47,50. 4) Fialat közép (páronként 251—320 klg, sulyban) 46.—47.—. 5) Fialat könnyű (páronként 250 klgig terjedő sulyban) 44,50—45,50. II. Magyar szedett: 6) Nehéz (páronként 280 klgon felüli sulyban) 43.—44,50. 7) Közép (páronként 220—280 klg, sulyban) 43.—44.—. 8) Könnyű (páronként 220 klgig terjedő sulyban) 41.—43.—. III. Szerbiai: 9) Nehéz (páronként 260 klgon felüli sulyban) 44.—45.—. 10) Közép (páronként 220—260 klg, sulyban) 43.—44.—. 11) Könnyű (páronként 220 klgig terjedő sulyban) 40.—42.—. Sertés létszám: novem. 29 napján volt készlet 131,450 darab. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hizott sertés — — —, malacz (4—11 hónapos korban felhajtott) 4351 drb.

Budapesti gabonatözsde. Deczember 1-én. Buza tavaszra 11:35 pénz 11:37 áru, őszre — — — pénz, — — — áru. — Tengeri 1892 máj. — jun. 6:20 pénz, 6:22 áru. Zab tavaszra 6:61 pénz, 6:63 áru, őszre — — — pénz, — — — áru. — Káposztarepce aug.—szept. 14.— pénz, 14.10 áru.

A szőlőtövek távolsága több megfigyelés után itélve, a bor minőségére sokszor erősen érezteti befolyását. Valamint a cukor-répánál, ugy a szőlőnél is azt tapasztalták, hogy a szorosap ültetett növények magasabb czukortartalommal bírnak és ez utóbbiak jobb minőségű bort adnak, mint a távolabb ültetett tökek. Ez áll! Sokáig azt hitték, hogy az amerikai szőlőfajták igényteljesebbek, mint az európaiak s ennek következtében több tért kívánnak, ez viszont a Franciaországban kivitt kísérletek alapján nélkülöz minden alapot, a mennyiben ezek ugyanazon távolság mellett, melyre az európai fajtákat ültetik, teljesen jól érzik magukat. Egy 1200 négyszögöles holdra amerikai szőlőtől épp ugy mint európaiból bátran számíthatunk 6500—7800 tőket. — Az, hogy ezen tőkék amerikai direkt-termők, vagy pedig alanyok. — teljesen mellékes.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**

Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő, és **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

Ezennel közhírré tételik, hogy a liferálásokból kimaradott **3000 darab** nagyszerű, ugynevezett.

„Huszár“ ló-pokróc

gyors pénzszerzés miatt a gyári áron alul adatik. Ezen kitűnő pokroczok 190 cm. hosszúak és 130 cm. szélesek, színes csíkokkal vannak ellátva

vastag mint a deszka, meleg mint a bunda; míg a készletben tart, most csak

darabja párja
1 frt 68 kr. 3 frt 30 kr.

továbbá 4500 db. kitűnő minőségű óriási nagyságu

vászon-ágy lepedő a frt 1. dbja

2 Méter hosszú 145 cm. széles, ezüldt 2 frt volt

Megrendeléseket postautárvéttel vagy a pénz előleges beküldése mellett eszközöl **Fekete**

Bécsi áruház a magyar koronához

Wien, Margarethen, Rüdiger-gasse. 1/104.

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából december 1-től kezdve az összes raktárunkon lévő

női ruhaszöveteket,
FEKETE DIVATKELMÉKET IS,

színes mosó velezeket,

TÉLI GYAPJU NAGYKENDŐKET,

trikot derék és gyermek-ruhákat,

valamint

szőnyegeket

Smyrna, Axminster, Brüssler, Tapestry és hollandi

SZŐNYEGEKET IS,

f ü g g ö n y ö k e t

mélyen

leszállított árakon

árusítjuk el.

SZABÓ LAJOS FIAI

DEBRECZEN, RÓZSATÉR.

506.

-2.

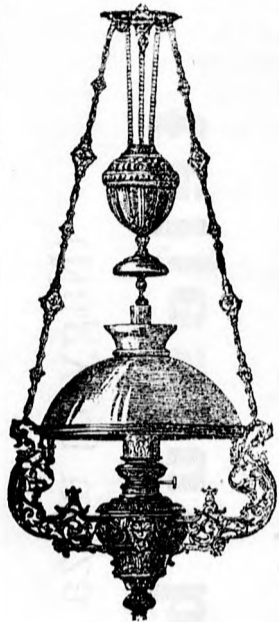
Kaszanyitzky Endre

ELŐBB 403 9

KUHINKA ISTVÁN K.

üveg-, porcellán-, lámpa- és háztartási-czikkok raktára

DEBRECZENBEN

ajánlja pontos kiszol-
gálat és gyári árak
mellett az őszi és téli
idényre ujonnan érke-
zett és nagyválaszték-
kal berendezett

**DITMÁR-
ÉS**

Brünner-féle
a legjobbnak elősmert
gyártmányu

**SZALON-, FÜGGÖ-
ÉS**

**ASZTALI
petroleum lámpáit**

s minden hozzátartozó
czikkok nagy raktárát.

Tisztelettel

Kaszanyitzky Endre.

képes árjegyzékek kívánatra bérmentve.

NŐI DIVAT TEREM.

Kunz József és Társa

czégnél
DEBRECZEN.

Van szerencsénk a n. é. hölgy közönség
becses tudomására hozni, hogy a jelen

őszi és téli

évadra a

legujabb divatkelmék

dus választékban raktárra érkeztek,

melyekből kívánatra saját ujonnan beren-
dezett divattermünkben

női öltözékeket

minden igényeknek megfelelően szakkép-
zett erők által izlésteljesen és jutányosan
állítatunk elő.

Vászon, kész fehérnemű és szőnyeg

479

nagy raktárunk

—15

Menyasszonyi kelengyék

kiállításához teljes választékot nyújt.

BOSZNA Y J. ÉS TÁRSA

DEBRECZEN, CZEGLÉD-UTCZA

feltűnő olcsó leszállított árak mellett

árusítjuk el a téli idény utolsó havában az alant elősorolt árucikkeket:

Legjobb minőségű Loden kelmék	Mtr 32 krtól	Futó szőnyegek	Mtr 16 krtól
Egész gyapju 100 cm. széles flanellek	» 40 »	Ágy és asztal terítők	drb 1-10 krtól
Gyapju kelmék 100 cm. széles	» 30 »	Színes Jutta és szövet függönyök	» 1-45 »
Egész vastag női posztók	» 65 »	Fehér Csipke függönyök	Mtr 20 »
Fekete mintázott gyapjukelmék	» 50 »	Férfi fehér és színes ingek	Drb 65 »
Fekete Mervellieux nehéz minőségű	» 1-20 »	Kézeltők, gallérok és nyakkendők nagy választékban	
Fekete mintájú tiszta selymek	» 1-50 »	Valódi Jäger férfi- és női ingek	
Színes Mervellieux és faille francais	» 1-40 »	Gyermek Tricot öltönyök	
Valódi Pongis (foulard)	» 75 »	Selyem esőernyők 2 frttól	
Téli Himalaya- és Posztó-kendők minden nagyságban		Női flanelle és tricot derekak 1,20-tól	
Valódi jó mosó Velezek		Nagyválasztékban himző és horgoló selymek	
Muffok, gallérok és Sapkák nagyválasztékban.		Férfi gyapju-szövetek kiárulása	Mtr. 1.20 krtól.

502. 2—5.

Nagy választék mindenféle színű

selyem plüsch, bársony és toll-diszekből.

Nagy raktár a legujabb mintájú Cocus-, Velvet-, Brüssler- és Tapestry futó és Sofa-szőnyegekéből.

Figyelembe ajánljuk karácsonyi és ujévi ajándék-czikkeinket.

A „DEBRECEZEN” NYOMDA RÉSZV. TÁRSASÁG

(Nagy-uj utca 1702. sz. Konrád-házban)

teljes új berendezéssel,

elvével mindenemű nyomtatványokat: u. m. folyóiratok, számlák, körlevelek, gyászjelentések, bál- és lakadalmi meghívókat és tánczrendeket

kereskedelmi-, ügyvédi- és községi nyomtatványokat is

a legizlésebb kivitelben és jutányos árak mellett.

Vidéki megrendelések **Erdélyi István** nyomdai művezeió nevére czimzendők.

Új vállalatunkat, hol északkeleti Magyarország legrégibb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECEZEN”,

a szintén elterjedt **„DEBRECEZENI HIRADÓ”** és a **„JOGI HETILAP”** is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába. —

Hirdetések a **Debreczen** cz. lapban a legjutányosabb árakon közölletnek.

Birósági nyomtatványok készletben vannak.